

TLK = TANÁRI LÉTkérdések

Kézikönyv gyakorló pedagógusoknak, osztályfőnököknek

A RAABE Könyvkiadó Kft. 1994 áprilisában adta ki cserelapos kézikönyvét. Ha az olvasó kezébe veszi e kiadványt, először is esztétikai élményben lesz része. Az úgynevezett „gyűrűs könyv” vagy „kapcsos könyv” színében és precíz kidolgozottságában jó benyomást tesz Önre. Kedvet ad a tartalom megismerésére, felkelti az érdeklődést a befűzött lapok elolvasására. A könyvet mint kulturális terméket, információt közvetítő eszközt, tárgyat tekintve az első információknál róla: a kitűnő szerkesztés. Ez a kézikönyv ebben is kellemes hatással lesz Önre. Az ötletes szerkesztési metódus alapján egyrészt piktogramok, illetve alfanumerikus (a fő témák elkülönítése) és taxonometrikus (az altémák elkülönítése) beosztások segítenek az eligazodásban.

*Kinek ajánlom e kézikönyv megvételét,
használatát?*

– Elsősorban gyakorló pedagógusoknak, akik hatékonyabban és sikeresebben akarják végezni munkájukat és lépést akarnak tartani a változó világ igényeivel. Különösen közkedveltek a mi iskolánkban a munkajogi kérdésekkel, a bér- és adóügyekkel, valamint az osztályfőnöki munkával összefüggő fejezetek.

– Ajánlom osztályfőnököknek, akik szívesen veszik, s alkalmazzák mások kipróbált tapasztalatait, kollégák javaslatait az osztályukban felmerülő nevelési kérdések megoldásában.

– A tanító- és tanárképző főiskolák, egyetemek hallgatóinak, akik szeretnék felkészülten kezdeni a tanítást, az iskolai gyakorlatot.

– A tanítási órán kívüli tevékenységet szervező szakembereknek, kollégiumi nevelőtanároknak.

– A pedagógusi munkáért felelős vezetőknél, igazgatóknál, szaktanácsadóknál.

– A pedagógusok érdekképviselőjét el-látó vezetőknek, szakszervezeti, egyesületi, kamarai képviselőknek.

A kézikönyv a *gyakorlatról* beszél a *gyakorlat* számára. Valamennyi olyan témakörrel foglalkozik, amellyel a gyakorló pedagógusok oktató-nevelő munkájuk során találkozhatnak. A könyv legidőszerűbb témája a nemrég elfogadott NAT-ról készült írás.

A könyv az alábbi fő témaköröket tartalmazza:

- iskola és társadalom;
- a közoktatás rendszere;
- az iskola belső világa;
- nevelés;
- a pedagógus mint osztályfőnök;
- diákok világa;
- tanórán kívül;
- külső, belső kapcsolatok;
- oktatás;
- jogi információk és pénzügyek;
- jogi keretek;
- infotéka.

Minden cikk önálló egység, más-más szerzővel, akik valamennyien gyakorló pedagógusok vagy az oktatásügygel napi kapcsolatban lévő szakemberek. A magam részéről is garantálom, aki e könyvet iskolai igazgatóként is gyakran forgatom, hogy Ön használható információkat és valódi válaszokat kap kérdéseire.

A könnyebb tájékozódás céljából az *E. fejezet* példáján bemutatom Önöknek, hogy milyen segítséget ad ez a kiadvány a helyi tanterv készítéséhez:

E. Oktatás: *I. A tantervkészítés szintjei* (szerző: Szébenyi Péter)

- 1.1. Tradíció és tervezés;
- 1.2. A tervezés európai szintjei;
- 1.3. A tervezés hazai szintjei (NAT!);
- 1.4. A helyi tervezés;
- 1.5. Tantárgyi programok;
- 1.6. A tantárgyi tanterv készítése.

Az 1.3. altémában az alábbi írások segítenek információkkal:

- a NAT nem hagyományos tanterv;
- a NAT-ot nem kell és nem is lehet bevezetni;
- a NAT a tanulók nevelésének-fejlesztésének terve;
- a NAT a megőrzés és megújulás tanterve;
- a NAT jövője a helyi tantervektől függ.

A könyvben tárgymutató is található, amelynek segítségével az olvasó a keresett kérdést gyorsabban megtalálja. Ha netán Ön pályakezdő tanár és gondolja, vannak az adminisztrációs feladatok áttekintésével, akkor csak bátran vegye a kezébe ezt a kapcsos könyvet. Lapozzon a tárgymutatóhoz. A piktogramja egy kartoték. A mutatószavak betűrendjében keresse az *adminisztráció* szót: az *osztályfőnöki* adminisztratív munkákra vonatkozó információk a H 5.1 fejezetben, annak 6. oldalán található. A H-től kezdődő témák már a második kötetben kaptak helyet. Itt olvashat Ön az osztályfőnöki munka feladatrendszeréről, az osztályfőnöki óra tartalmáról, előkészítéséről és menetéről. Ebben a részben kap választ arra, hogy milyen adminisztratív teendői vannak az osztályfőnöknek: hiányzások igazolása, közlemények kihirdetése, szülői értesítések beíratása, statisztikai adatok szolgáltatása.

A szolgáltató iskola az iskolahasználó szülő, állampolgár igényeit, elvárásait nem hagyhatja figyelmen kívül. A ma pedagógusa nemcsak legfontosabb segítőtársát látja a szülőben, hanem a pedagógiai szolgáltatást megrendelő partnerét is. Ez a könyv ennek a szemléletnek a gyakorlati megvalósításához is ad hasznos ötleteket, miként a diákmozgalmat segítő tanárnak is. A demokratizálódó, a gyermekek igényét is számításba vevő iskolában a nevelők, az iskola vezetői különös gondot fordítanak a diákönkormányzatok „élő” működtetésére, az egyéni és a kollektív jogok biztosítására, a diákpanaszjogi fórumok működtetésére. Ezekhez ad útmutatót a szóban forgó fejezet jogász szerzője.

Osztályfőnök feleségemnek a *pedagógus mesterség* (F. fejezet) a legszimpatiku-

sabb rész. Ezt nemcsak lexikonként, hanem folyamatos olvasmányként is célszerű tanulmányozni. Miről szól? A pedagógus szakmai önazonosságának kialakulásáról, a pályaszocializációról ír benne *Bagdi Emőke*. *Mezei Gyula* a pályakezdőknek ad tanácsot *Minden kezdet nehéz* címmel. *A Milyen a jó tanár?* kérdésre *Szabó Mária* válaszol, s írásában a diákok, szülők és iskolaigazgatók véleménye is benne van. Egy óralátogatási lap mintával segít Önnek felkészülnie egy órára (talán arra, amelyen igazgatója meglátogatja?). E fejezet az érettségi vizsgával kapcsolatos adminisztrációs teendőkhöz is ad segítséget, s a következő minták kitöltését segíti fényképes információival:

- Érettségi jegyzőkönyv;
- Osztályozó ív;
- Érettségi nyitóértekezlet jegyzőkönyve;
- Érettségi vizsga törzslapja, borítója;
- Érettségi törzslap;
- A törzslapon használatos záradékok;
- Az érettségi vizsgák elszámolása.

E fejezet igen ajánlatos elolvasásra, rendszeres tanulmányozásra azon intézmények pedagógusainak, vezetőinek, ahol most történt szerkezetváltás. Az új gimnáziumok és a szakképzés friss szakemberei ugyancsak sok új ismeretet kapnak a RAABE kiadó *Tanári létkérdések* című két-kötetes kapcsos könyvéből.

Ha a nevelési eredményvizsgálatok elméleti hátterére és azok kipróbálására, a vizsgálati eszközökre kíváncsi, akkor ezt is a kapcsos könyvben keresse. Miként a tanulmányi kirándulások tervezése, előkészítése, levezetése és a kirándulás utáni teendők is az Ön osztályfőnöki munkáját segítik.

A szerkesztők ötletét dicsérik, hogy a fejezetek végén *Az Ön jegyzetei, kérdései* üres oldalakat hagytak. Ha esetleg kérdései lennének, azokat a szerkesztők kérik eljuttatni a RAABE Kiadónak. Tudja miért, Kedves Olvasó? Mert szeretnék, ha Ön is szerkesztené ezt a kiadványt. Az Ön valóságos, gyakorlatban felmerült problémáival ugyanis mások segítségére lehet. Vegyen tehát tollat a kezébe, és írjon!

A cserelapos kézikönyv érvényüket vesztő információit a kiadó rendszeresen

kicszerűli az éppen időszerű, korszerű, friss tájékoztatóval. E technikai művelet elvégzése az olvasó feladata, ám ehhez jól használható, pontos útmutató ad segítséget.

Megnézte már, hogy megvan-e ez a kiadvány a tanári szobában, az irodájában, a könyvtárban? Vegye kezébe, és használja örömmel. S ha nem találja, rendelje meg a

RAABE Kiadónál. A pedagógusi munkájához nélkülözhetetlen információk szabadon keringenek Ön körül. A RAABE Kiadó összegyűjtötte ezeket és egy helyre rendezte őket: a *TANÁRI LÉTkérdések* című két kötetes füzös könyvébe.

Réz Ferenc

A kiadó címe:

RAABE Könyvkiadó Kft., 1134 Budapest, Lehel utca 23.

Levélcím:

Raabe Kiadó, 1325 Budapest, Pf.: 21.

Telefonszám:

Vevőszolgálat: (06-1) 120-0750, (06-60) 336-491

Titkárság: (06-1) 149-9338

Fax: (06-1) 149-8773

A kézikönyv jelenleg kétkötetes és 1300 oldalas. A két kötet jelenleg az alpművet és az első kilenc kiegészítő kötetet tartalmazza. A fejezeteket műanyag regiszterlapok választják el egymástól. Ára jelenleg 3.890,- Ft + ÁFA + postaköltség.

A kiegészítő kötetek 100–120 oldalasak, évente 4–5 alkalommal jelennek meg. A 10. kiegészítő kötet 1996 júniusában jelenik meg. A kiegészítő kötetek ára jelenleg 12,- Ft + ÁFA/oldal.

A kézikönyv tanácsadói: Báthory Zoltán, Benedek István, Lehmann László, Szekszárdi Júlia, Völgyi Péterné.